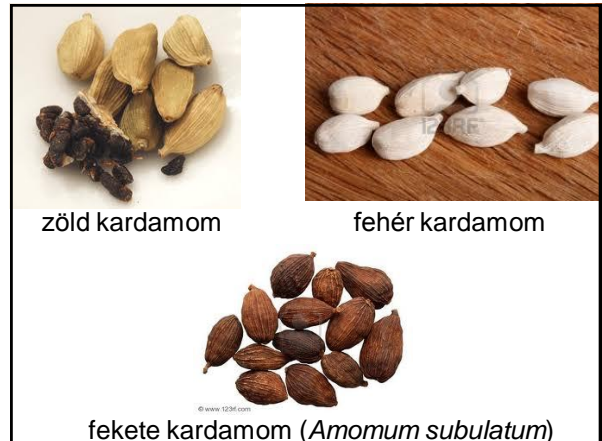

Kardamom (*Elettaria cardamomum*)

- **Rendszertani besorolás:**
Zingiberaceae (gyömbérfélék),
- **Származás:**
D-India, Srí Lanka,
- **Botanika:**
egyszikű,
évelő, lágyszárú,
2-4 m magas,
füzérvirágzat (60-120 cm),
toktermés (15-20 db mag).

- **Drog:**
termés (*Cardamomi fructus*),
- **Hatóanyag:**
illóolaj (4-8%) (cineol, eukaliptol, α -terpenil-acetát, linalil-acetát, borneol, kámfor..)
zsíros olaj,
keményítő 20-40%,
- **Farmakológiai hatás:**
emésztésjavító, szélhajtó, élénkítő,
- **Felhasználás:**
fűszer (curry; likőr- és édesipar),
tea (emésztésjavító, roboráló),
kozmetikai ipar (illóolaj).

Termesztés

- szaporítás: mag v. sarj,
- 3 évesen kezd teremni,
- ültetvény 10 évig,
- szedés kézzel, folyamatosan,
- napon szárítás,
- hozam: 400-700 kg/ha (hibrid: 2000 kg/ha),
- fő termelők: Guatemala, **India**, Tanzánia, Srí Lanka, El Salvador, Vietnam, Kambodzsa

Gyömbér (*Zingiber officinale*)

• **Rendszertani besorolás:**
Zingiberaceae (gyömbérfélék),

• **Származás:**
DK-Ázsia,

• **Botanika:**
évelő, lágyszárú,
0,3-1 m magas,
rizóma agancsszerűen elágazik,
fűzvirágzat,
toktermés.

• **Drog:**
gyökértörzs (*Zingiberis rhizoma*),
illóolaj (*Zingiberis aetheroleum*),

• **Hatóanyag:**
illóolaj 0,25-3% (zingiberén, zingiberol, borneol),
gingerol, shoagol, zingeron),
keményítő 50-60%,
cukor,
gyanta,
szerves savak,
ásványi anyagok.

• **Farmakológiai hatás:**
étvágyjavító, szélhajtó, stimuláló, vérkeringés-
fokozó,

• **Felhasználás:**
fűszer,
likőr,
gyógyászat: meghűlésre, roboráló, hányinger
ellen, reumára bedörzsölőszer,
kozmetikai ipar, illatszer (illóolaj).

Kereskedelmi típusok:

- **fekete (malabári v. barbadosi) gyömbér:**
szárított, hámozatlan (v. részben hámozott)
rizóma, kívül ráncos, szürkésbarna, belül
halvány sárga,
- **fehér v. arany (bengáli) gyömbér:**
szárított, hámozott, klórmésszel fehérített,
kívül-belül sárga, hatóanyag-tartalma
alacsonyabb, gyógyászati célra nem
alkalmas,
- **zöld gyömbér:**
friss gyömbér.

Termesztés

- szaporítás: 4-6 rügyes rizómadarabokkal,
- ültetés: 5-10 cm mélyre,
- 20-30 cm sortáv,
- bakhátas termesztés is,
- betakarítás:
friss fogyasztásra: 5-6 hó múlva,
szárítani, illóolaj-lepárlásra: 8-9 hó múlva,
- hozam: 1,5-2 t/ha száraz gyökértörzs,
- fő termelők: India, Kína, Indonézia, Nepál,
Thaiföld, Nigéria.

Kurkuma (*Curcuma longa*)

- **Rendszertani besorolás:**
Zingiberaceae (gyömbérfélék),
- **Származás:**
D-Ázsia,
- **Botanika:**
egyszikű,
évelő, lágyszárú,
rizóma (belül sárga).

- **Drog:**
gyökértörzs (*Curcumae rhizoma*),
- **Hatóanyag:**
illóolaj,
festékanyag (kurkumin),
- **Farmakológiai hatás:**
vérkeringés-javító, zsírsavcsere-fokozó,
gyulladáscsökkentő, májvédő, étvágyjavító,
- **Felhasználás:**
fűszer (curry),
festőanyag (sárga).

Galanga (*Alpinia galanga*)

- **Rendszertani besorolás:**
Zingiberaceae (gyömbérfélék),
- **Származás:**
D-India, Srí Lanka,
- **Botanika:**
egyszikű,
évelő, lágyszárú
rizóma.

- **Drog:**
gyökértörzs (*Galangae rhizoma*),
- **Hatóanyag:**
illóolaj,
- **Farmakológiai hatás:**
emésztésjavító, enyhe gyulladáscsökkentő,
- **Felhasználás:**
fűszer.